

עירית תמרי

לנוכח פסל

אוצרת: שלומית ברזיר

עבודותיה של עירית תמרי בוחנות את מרחבי הצילום מתוך פרספקטיבה פיזולית, ציורית, צילומית ואדריכלית. סקרנות מדיומלית, שמתכנסת לתוך התמוססות קווי ההפרדה בין ציור, פיסול וצילום, היא שמניעה אותה לחקור את הדימוי הצילומי, להבינו כחומר, לפרקו ולבנותו מחדש דרך שדה אחר. הפרקטיקה שמאפיינת את מהלכי חשיבתה ועבודתה ראשיתה תמיד בפירוק ואחריתה באיחוי. תמרי גוזרת וחוטכת ידנית את הצילום בכדי לפרק אותו ולפרוק ממנו את החומר ובו-בזמן את הדימוי; גוזרת מתוך רצון לחלץ את הצילום מהנייר שלו עצמו ולהצביע באופן רפלקסיבי על הפער בין עומקו של האובייקט המצולם לבין שטחיותו של נייר הצילום. בדימוי שנתקבע במעשה הצילום, האובייקט מבקש – כדברי ולטר בנימין – "לא לפעול מחוץ לרגע, אלא לשקוע אל תוכו פנימה". בפעולות החיתוך והאיחוי מזרימה תמרי תנועה לתוך הדימוי שקפא בעין המצלמה.

סדרת העבודות "אודות פירנצה" מקורה בתצלומים של פסלי שיש רנסנסיים, שצילמה תמרי באכסדרה של גלריית האקדמיה לאמנות בפירנצה. בהמשך, היא חתכה את התצלומים, שמדמים במובן-מה גלזיות תיירותיות גנריות, ואיחתה את קרעיהם לכדי אובייקט חדש. במעשה השחתת התצלומים ועיבודו של הנייר הדו-ממדי לכדי אובייקט תלת-ממדי חדש, תמרי מצרפת לכאורה את מדיום הצילום כמתמודד חדש לאותו דיון תיאורטי, שניצניו ברנסנס אודות היחסים הדיאלקטיים, החזותיים והתוכניים, בין דיסציפלינות האמנות השונות. בהקשר זה, די אם ניזכר בניסוח שייחס אירווינג סטון למיכלאנג'לו בספרו **חיי מיכלאנג'לו** (תל אביב: עם עובד, 1972, עמ' 43) בדבר היחס בין הפיסול לבין הציור, שכמוהו יחס בין האמת לבין הסילוף. התעכבותה של תמרי בתקופת הרנסנס מאפשרת לה להשתחרר לא רק מן המשא ההיסטורי, אלא גם מעול החומר והדימוי תוך כדי קריאת תיגר על כל הגדרה של מסה או של פריים. הנייר הופך לדידה לשיש, שאותו יש לפסל מחדש ולגרוע ממנו לא רק את החומר אלא בו-בזמן אף את ייצוגי האידיאיים של תרבות, יופי ותואם הרמוני. אלא שרוחן העכשווית של שנות האלפיים, הספוגה במחשבות על תחליפים וזליגה בין חומרים ומדיומים, יחד עם שיקולי שימור, שכופים הכנסת פסלי חוץ לתוך גלריות ומזיאונים והמתרם ברפליקות, היא שמכתיבה מבחינתה את התהוותו של אותו פסל ארעי מנייר. תמרי מדגישה את הבדיה ובו-בזמן נוטלת לעצמה את החירות לדמיין ולפסל מחדש את המקור הצילומי.

בסדרת העבודות השנייה שמוצגת בתערוכה, "מחווה לשוש קורמוש", שבה טיפלה תמרי בדפים מתוך הספר **שוש קורמוש: מונח דומם – עבודות, 1987-2001**, היא בוחנת שאלות אודות חומר, מקור וחקיו, טרנספורמציה וזמן.

בחלל הפרויקטים, לצד תערוכתה של תמרי, מוצג מבחר תצלומים וקולאז'ים מתוך הסדרות "מונחים" ו"סדר וניקיון: כט"מ" של האמנית שוש קורמוש (1948-2001). קורמוש, אמנית בעלת שפה ייחודית, שעבודתה

חומקת מהגדרה מדיומלית מובהקת, העלימה בעבודותיה כל נוכחות ושריד לסימני חיים מתוך רצון, לדבריה, לייצר "זמן מעגלי ומתמשך, מעין זמן-על-זמן, הווה אבסולוטי שעומד במקום".¹

¹מתוך שיחה עם טלי תמיר המצוטטת בתוך א. יריב ונ. חייקין (עורכים), שש קורמוש: מונח דומם – עבודות, 1987-2001, תל חי ותל אביב: המוזיאון הפתוח לצילום וגלריה גורדון, 2008, עמ' 179.

Formatted: Right, Right-to-left